

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELII VÂRSTNICE
AMPONON

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
NAȚIONALE
GIPONDRI

UNIVERSITAS
GALATIENSIS

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați
Școala doctorală de Științe Socio-Umane

TEZĂ DE DOCTORAT

Paradigma captivității în spațiul european totalitar

- Rezumat -

Conducător științific,
Prof. univ. dr. Doinița Milea

Doctorand,
Rău (Marcu) Livia Silvia

Seria U2: Filologie - Română Nr. 4

GALAȚI

2013

CUPRINS

Introducere _____ 4

I. Spațiul cultural totalitar. Punerea în scenă a discursului puterii. Condiția scriitorului în spațiul concentraționar. Teme și mituri moderne ale „puterii”. Tendința ocultării istoriei și exilul interior. Profilul ideologic al construcțiilor fictive

1. Discursul politic totalitar și modele culturale generate _____ 10

2. Teme și mituri moderne. Imaginarul politic _____ 20

3. Condiția scriitorului în spațiul concentraționar. Scindarea eului creator _____ 30

4. Tendința falsificării istoriei. Ispita discursului distopic _____ 45

5. Romanul politic/utopie/distopie Captivitatea universului ficțional _____ 58

6. Romanul politic. Privire în oglindă. Aderențe _____ 62

II. Literatura europeană a spațiului captiv: între scrierile confesive și distopiile totalitare

1. Discursul totalitar. Literatura captivității asumate _____ 68

2. Distopia totalitară - între alegorie și frondă _____ 74

3. Literatura „vinovăției fără vină“ _____ 85

III. Aspecte ale literaturii române totalitare. Opțiuni existențiale și teme recurente

1. Labirintul ficțiunii, între compromis și autonomie _____ 101

2. Raportul individ- istorie în spațiul totalitar. Salvarea prin ficțiune _____ 125

3. Modalități de camuflare a realului la nivelul scriiturii _____ 129

IV. Ipostaze ale infernului existenței în romanul politic românesc al anilor '70. Mituri, motive și toposuri ale „captivității”. Dialectica modelelor existențiale. Motive structurante: George Bălăiță.

D.R.Popescu. Augustin Buzura

1. Captivitatea memoriei_____	152
2. Captivitatea infernului condiției umane_____	170
3. Captivitatea intelectualului_____	195

Concluzii _____	215
------------------------	-----

Index de autori _____	219
------------------------------	-----

Index de termeni _____	223
-------------------------------	-----

Bibliografie _____	224
---------------------------	-----

PARADIGMA CAPTIVITĂȚII ÎN SPAȚIUL EUROPEAN TOTALITAR

Rezumat

Paradigma captivității în spațiul european totalitar urmărește fenomenul captivității în regimul comunist, care exprimă paradigmatic multiple ipostaze ale omului, fie că aceasta se manifestă ca un sistem opresiv, concentraționar, fie că reprezintă o fațetă a existenței în general, înțeleasă ca „exil interior”, în sensul că libertatea absolută este doar un ideal, omul manifestând mereu limite, constrângeri necesare adaptării la lume. Așadar, o analiză a graniței dintre libertate și constrângere în spațiul totalitar este necesară pentru a înțelege și nevoia de sistem a ființei. Fără a anula compromisurile specifice epocii, intenția de a evidenția formele de rezistență, chiar la nivel subversiv, vizează condiția scriiturii în general, aceea de a se sustrage realității imediate, ceea ce dovedește autonomia esteticului în fața ideologiei. Este un adevăr trist acela că eșecul istoriei înseamnă, paradoxal, triumful scriiturii. Lucrarea este o pledoarie pentru literatură, pentru supraviețuirea miracolului scriiturii care justifică în mare măsură existența superioară a ființei, dincolo de forma de organizare a Cetății. Categoria libertății va fi, așadar, exprimată doar la nivel intradiegetic, căci „rezistența prin cultură” nu presupune vreo luptă concretă, întrucât scriitorilor nu le-am putea cere să devină revoluționari.

Un prim argument pentru alegerea temei este acela că fenomenul totalitarismului cunoaște necesare reconsiderări, datorate, pe de o parte, înțelegerii sistemice a realității istorice, iar pe de altă parte detașării temporale față de aceasta. Pe de altă parte, este necesar să amintim că, după prăbușirea sistemului, s-a manifestat o altă tendință, și anume ocultarea comunismului. Cercetările actuale privind reconstituirea istorică parcurg trasee diferite, de la ignorarea realității până la condamnarea sistemului injust, strategia uitării este completată de libertatea de a spune orice, ceea ce nu aduce neapărat clarificări necesare. Analiza unor texte reprezentative pentru literatura sub comunism, în special a celor scrise în anii '70, a permis o perspectivă comparativă asupra strategiilor narative ori a palierele de lectură. Astfel, receptarea romanului politic presupune identificarea locurilor comune de exprimare, suprapunerea unor formule narative ori evidențierea condiției intelectualului într-un spațiu concentraționar.

Cuvintele-cheie care structurează această lucrare sunt: *captivitate, totalitarism, spațiu concentraționar, mituri politice, romanul condiției umane, rezistența prin cultură, exil interior, distopie, istorie, memorie, identitate, alteritate, condiția intelectualului*

Subiectul captivității în spațiul european totalitar vizează analiza unor texte ficționale ale unor autori români și străini, care au scris în spațiul concentraționar comunist. Demersul analitic este structurat pe patru capitole care abordează aspecte conceptuale, circulația modelelor culturale, condiția scriitorului, dar și aspecte ale literaturii în comunism.

Primul capitol, **Spațiul cultural totalitar. Punerea în scenă a discursului puterii. Condiția scriitorului în spațiul concentraționar. Teme și mituri moderne ale „puterii”. Tendința ocultării istoriei și exilul interior. Profilul ideologic al construcțiilor fictive**, pune în discuție istoria ideilor, evidențiind contextul ideologic în care comunismul și-a pus amprenta asupra secolului al XX-lea. Miturile politice exprimă nevoia colectivă de a justifica schimbări de mentalitate ori de organizare a Cetății. Mișcarea ideilor generează, așadar, modificări de paradigmă în ceea ce privește reprezentarea captivității la nivelul scriiturii. De exemplu, Lucian Boia realizează analiza miturilor comunismului, realizând conexiunile necesare între domenii precum antropologia, istoria, cultura. Mitologia politică operează cu principii și valori durabile care dau certitudinea apartenenței la memoria colectivă. Prin interdisciplinaritate, sunt așezate într-un raport de complementaritate ficțiunea și realitatea totalitarismului. Confiscarea trecutului și a identității culturale generează construcții românești care proiectează o umanitate în derivă. Pe de altă parte, Jean-Jacques Wunenburger susține că gândirea europeană are resursele pentru constituirea unei „rațiuni alternative“, având drept puncte de plecare concepțiile lui Gaston Bachelard și Gilbert Durand. Autorul pledează pentru corelarea între gândirea identitară și cea conflictuală, întrucât orice fenomen poate fi înțeles ca un sistem antagonist. Așezată între imaginar și simbolic, sfera politică este supusă unor multiple interpretări. Aflat în pericolul pulverizării sociale, imaginarul politic pune problema raportării eului la alteritate. Romanele devin parabole ale tragismului omului contemporan, exprimă criza comunicării, dezolarea, disperarea,

frica, teroarea, amenințări ale spațiului concentraționar. Recursul la memorie reprezintă un demers retrospectiv, care sondează universul captivității interioare. Astfel, un punct de plecare al analizei îl constituie relația individ - istorie, ceea ce marchează o criză a valorilor, într-un moment ce afectează destinul întregii colectivități care nu reușește decât să fie asincronă cu sistemul totalitar, adevărata forță supraordonatoare.

Regimul comunist a însemnat, așadar, o luptă tacită a scriitorilor pentru supraviețuire, întrucât, după ani de exil interior, cei recuperați au rămas în biblioteci și au constituit literatura, cu luminile și umbrele ei. Într-o epocă de mari presiuni ale discursului politic asupra celui cultural, în genere, și asupra literaturii în special, scriitorii au oscilat între conformare la comandă socială și opțiunea pentru exilul interior, ca formă de demnitate, disidență, dar și de retragere din viața Cetății. Literatura din spațiul literar european totalitar se situează într-un registru distopic supus în timp unor multiple analize, reprezintă modalitatea de raportare la un sistem dictatorial care a impus valori răsturante, un regim de viață opresiv, un aparat al puterii politice care a pus sub semnul îndoielii achizițiile umane de până atunci. Prăbușirea regimurilor totalitare poate constitui însă un reper istoric care generează interpretări literare surprinzătoare, mai ales datorită raportării cu detașare față de evenimentele concrete care au marcat existența umană timp de câteva decenii. Astfel, aceeași istorie reconfigurează perspective noi asupra condiției umane și a autenticității ei.

Capitolul al doilea, **Literatura europeană a spațiului captiv: între scrierile confesive și distopiile totalitare**, cuprinde o prezentare a prozei europene care a prefigurat pericolul comunist, în

plan literar. Literatura absurdului conține premise ale romanului modern și evidențiază aceeași inadecvare eu-lume. De fapt, raportul identitate-alteritate este un ax tematic care polarizează literatura modernă, în încercarea ei de a „reinventa“ trecutul. Deconstrucția mitologică este evidentă în desenarea destinului eroului. El rămâne un inadapdat suspendat între realitate și timp, trăind o existență tragică, absurdă. Proza kafkiană, de exemplu, demonstrează degradarea omului modern, captiv într-o lume absurdă, golită de sens, care anunță căderea în infern. Operele secolului al XX- lea sunt antiutopii în care toate valorile consacrate sunt răsturnate, cei mai cunoscuți autori sunt Zamiatin, Huxley, Orwell. Romanele, construite alegoric, devin parabole ale tragismului omului contemporan, exprimă criza comunicării, dezolarea, disperarea, frica, teroarea -tot atâtea fețe ale totalitarismului.

Dincolo de formulele estetice abordate, pornind de la literatura absurdului și până la realismul magic, intenția ironică aduce sentimentul recuperării identității și reprezintă o nouă strategie narativă care demontează construcțiile diegetice consacrate în epoca totalitară, prin scriitori precum Norman Manea, Ismail Kadare, Milan Kundera, Herta Muller, Matei Vișniec.

Capitolul al treilea, **Aspecte ale literaturii române totalitare. Opțiuni existențiale și teme recurente**, cuprinde o radiografie a opțiunilor literare manifestate în totalitarismul românesc, având în vedere în primul rând gradul de raportare al scriitorilor la canonul ideologic și literar. Privită retrospectiv, literatura proletcultistă, și aceea care îi succede, naște controverse, suspiciuni și obligă la o lectură lipsită de prejudecăți ideologice . De fapt, cu timpul, ea se desprinde de sistemul

ideologic care a generat-o și își câștigă independența estetică. Fie că scriitura exprimă aderența la sistem, fie că polemizează subversiv cu acesta, ea însăși este un construct viu care se metamorfozează, în funcție de nivelul receptării ei ori prin analogie cu literatura posttotalitară, care uneori pierde pariul estetic.

Romanul descoperă astfel realitatea și obiectivul principal devine redarea Adevărului, fie că se preferă abordarea realistă(sub forma romanului politic), prin scriitori cum sunt Marin Preda, Nicolae Breban, D.R. Popescu, Al. Ivasiuc, fie abordarea metarealistă (ca parabolă a realității), prin Eugen Barbu, D.R. Popescu, Fănuș Neagu. Perioada cuprinsă între 1971 și 1989 echivalează cu deschiderea către evazionism, rafinament artistic și autoreflexivitate. Preferința pentru natura umană ori pentru dimensiunea mitică a existenței are drept efect asocierea ficțiunii literare cu eseistica. Raportul dintre ideologie și estetică pare să fie esențial în înțelegerea literaturii în totalitarism, căci modifică atât legătura cu realitatea, cât și capacitatea de expresie a ficțiunii literare. De altfel, uneori proza inversează raportul între real și ficțional, lumea este ficțiune, iar adevărul este, în consecință, subiectiv și existența se mută în spațiul deschis al memoriei. Estomparea realității devine o măsură subversivă, iar raportarea aceasta la realitate generează un nou realism. Tendința alunecării în parabolă și introspecție reprezintă un câștig al literaturii din spațiul românesc totalitar, prin scriitori precum Nicolae Breban, Augustin Buzura, Alexandru Ivasiuc.

Capitolul al patrulea, Ipostaze ale infernului existenței în romanul politic românesc al anilor '70. Mituri, motive și toposuri ale „captivității”. Dialectica modelelor existențiale. Motive

structurante: George Bălăiță. D.R.Popescu. Augustin Buzura, inventariază și analizează mituri, motive și toposuri prezente în romane aparent eterogene, etichetate drept romane politice, care se dovedesc însă meditații moderne asupra condiției umane.

Romanele construite ca parabole ale condiției umane în totalitarism au trecut prin diferite grile de lectură care să redefinească intențiile auctoriale, întrucât ele ascund paliere de interpretare neabordate încă suficient. Formele de apărare ale libertății, exprimate de scriitorii care se dovedesc conștiințe capabile să se raporteze la realitatea politică, așază scriitura între literatura-document și literatura ficțională. Astfel, libertatea interioară are drept resursă principală coeziunea între dimensiunea națională și cea spirituală din ființa umană. Raportarea la spațiul sacru reprezintă o formă de supraviețuire, căci orice topos existențial salvator pune la adăpost ființa în fața agresiunii realului. Palierele evenimentiale, retrăit, ascunde stratul de adâncime al ființei care nu se lasă narată. Nivelul lingvistic apare dominat de referențialul istoric, deși ființa nu se poate elibera de retrăirea trecutului. Efortul contemplativ devine dureros, căci distanța dintre cele două temporalități se reduce în anamneză.

Privirea retrospectivă asupra unui fenomen care a lăsat urme definitive în evoluția culturală a Europei devine un demers necesar pentru reevaluarea receptării acestuia, întrucât raportarea la memoria colectivă presupune un joc al perspectivelor dificil de gestionat. Diferențele dintre memoria individuală (exprimată în plan literar) și cea colectivă (activată ca modalitate de receptare a evenimentialului) sunt evidente odată cu distanța în timp față de reperele concrete. Este clar că

ruptura dintre memoria colectivă și cea istorică poate avea drept efect tendința de reinventare a trecutului, înțeleasă ca formă de uitare necesară. Astfel, mutațiile care intervin în aprecierea gradului de vinovăție în fața Istoriei pot răsturna sisteme de valori, grile de lectură, modificări de paradigmă privind condiția creatorului ori a creației. Modelele culturale consacrate devin sisteme proteice care își transfigurează palierele de semnificații, dar și limitele estetice. Efectele cele mai importante ale crizei memoriei colective sunt ideologizarea și mitologizarea, ca forme ale “rezistenței prin cultură”, în defavoarea Adevărului. A privi însă comunismul doar cu un ochi justițiar este o ispită care poate fi controlată de nevoia de a înțelege un fenomen complex și contradictoriu.

Pe de altă parte, registrul derizoriu de receptare a comunismului este la fel de periculos, chiar dacă este vorba despre minimalizare, negare ori de-credibilizare a unui fenomen care a pătruns adânc în conștiința colectivă drept un eșec al Istoriei. Pentru a anihila fenomenul pe care Besançon îl numea “amnezia comunismului” este necesară așezarea între oglinzi paralele a scriitorului în totalitarism. Asumarea unui rol eroic este o atitudine ușor de justificat în cazul celor care au dovedit un apetit pentru utopie și ideologie, mistificând realitatea într-o falsă dimensiune eroică. De fapt, acest demers arată nevoia de empatizare cu suferințele celorlalți.

Fundamentul mitologic al ideologiei literare este explicabil prin nevoia de a stabili o ordine arhetipală. Astfel, se impun atât mituri de emancipare (având drept scop dezvoltarea comunității), cât și mituri regresive (care exprimă nostalgia paradisului terestru pierdut). Oricum,

dimensiunea mitică a existenței acoperă nu un individ, ci o clasă, determină o identitate colectivă. Dimensiunea socială a mitului a făcut posibilă impunerea ideologiei comuniste, opunându-se ordinii politice liberal-burgheze. Reducerea distanței în timp dintre mit și contemporaneitate se realizează prin activizarea acestuia. Așa se explică finalitatea gândirii mitice moderne și anume legitimarea demersurilor din spațiul politic. Mitul politic cunoaște astfel un paradox: pe de o parte, exprimă o formă de cunoaștere a lumii, în dimensiune platoniciană, iar pe de altă parte, are un aspect practic, exprimarea voinței având un caracter cathartic. Structura narativă a mitului face posibilă, așadar, exprimarea lui în plan estetic, literar.

Farsa tragică a Istoriei împinge individul către exilul interior, ca expresie a nevoii de evadare din captivitatea socială, ca nevoie de salvare a eului în planul conștiinței. Tentația însingurării rămâne un reflex al omului modern, dar nu reprezintă inovația acestuia. Specificul exilului interior pentru care optează scriitorul în totalitarism este că nu reprezintă doar un spațiu de creație protector, ci un compromis necesar, prăbușire în sine pentru a ieși din infernul existențial.

Problematica unei colectivități care strivește individul domină literatura secolului al XX-lea, ceea ce determină dezvoltarea temei condiției umane, generată de tensiunea dintre idealul personal și canonul social. Relației eu-celălalt polarizează materialul romanesc, mai ales într-o perioadă de mari schimbări de ordin politic. De altfel, literatura secolului al XX-lea poate fi raportată atât la romanul condiției umane, cât și la romanul politic. Revolta individului împotriva unui sistem represiv capătă forme multiple la nivelul scriiturii: fie se manifestă prin

întoarcerea la arhetip, la valorile pierdute, fie prin implicarea în viața Cetății, chiar dacă aceasta presupune pactul faustic. Proiecția în mit înseamnă retragerea din prezentul istoriei și raportarea la dimensiunea sacră a existenței, ceea ce reprezintă un punct comun al literaturii interbelice și al celei postbelice. Diferența constă doar în context: dacă interbeliciei au nostalgia trecutului, postbeliciei sunt nevoiți să se retragă, să reziste în fața pericolului reprezentat de regimul comunist, ceea ce reprezintă o formă de rezistență culturală. Pe de altă parte, obsesia tiraniei naturii exprimă un dezechilibru eu-lume, este o formă suplimentară de agresiune a individului, o cauză a înstrăinării.

În romane precum **Vânătoarea regală**, **Orgolii**, **Galeria cu viță sălbatică** ori **Lumea în două zile** sunt explorate căi diferite pentru aflarea Adevărului, prin „voci“ contrastante, „victime“ și „călăi“. Tocmai de aceea degradarea „paradisului terestru“ aruncă ființa într-un infern existențial. Romanele sunt în același timp și „bestiare“, în care clocotesc păcatele, boala, nebunia. Efectele alienante ale Istoriei sunt transfigurate în planul scriiturii, ceea ce reprezintă singura cale de „ieșire din infern“. Dincolo de cheia politică a universului romanesc, din ce în ce mai greu de descifrat de lectorul contemporan, este evident palierul semnificațiilor general-umane. „Vânătoarea“ din romanul lui D.R. Popescu, care așază oamenii și animalele într-un raport invers proporțional, „vitrina“ pălărierului lui Bălăiță, care expune o lume a aparențelor, ori „galeria“ lui Țoiu, condusă de infirmul Isac Sumbascu, reprezintă proiecții ale unui univers concentraționar infernal.

Ficțiunea politică românească a acestei epoci încearcă să exorcizeze istoria reală, construind în trepte, prin parcursuri

individuale, parabole ale condiției umane, în și dincolo de reperele geo-politice. Constructul românesc distopic presupune trimiterea implicită la universul social care atentează la anihilarea individului. Rostul scriiturii este acela de a oferi libertate ființei, indiferent de contextul în care trebuie să supraviețuiască, iar redescoperirea mitului este o cale de a evada din real, de a da un sens existenței într-un spațiu totalitar .

Chiar după prăbușirea regimului totalitar comunist se observă un interes deosebit pentru înțelegerea apariției și evoluției acestuia. Recursul la memorie presupune raportarea la valori care păreau imuabile: libertate, dreptate, adevăr. Captivitatea, înțeleasă deci că o formă de limitare a acestor principii, dezvăluie un univers uman greu de înțeles, cu surprinzătoare reacții în fața istoriei, dar și în plan literar. Este evident că, dincolo de salvarea scriiturii, „rezistența prin cultură” nu însemna implicit și distrugerea sistemului opresiv, deci inflamarea spiritului civic, dar acesta nu este scopul cercetării noastre. Mecanismele căutării unei breșe salvatoare pot fi analizate prin apelul la antropologie culturală, istoria mentalităților, psihologia mulțimii sau mitologie politică. Căutarea Adevărului generează un demers dureros de contestare a Istoriei. Proiectarea utopică a lumii, ca formă a demonizării ei, se realizează prin formula parabolei, care cultivă strategic, de cele mai multe ori, alegoria politică .

Bibliografie

Corpus de texte de referință

- BĂLĂIȚĂ, George, **Lumea în două zile**, Ed. Eminescu, 1975
- BREBAN, Nicolae, **Bunavestire**, Ed. Curtea Veche Publishing, București, 2011
- BUZURA, Augustin, **Fetele tăcerii**, Ed. Cartea Românească, București, 1974
- BUZURA, Augustin, **Vocile nopții**, Ed. Cartea Românească, București, 1980
- BUZURA, Augustin, **Absenții**, Ed. Tinerama, București, 1991
- BUZURA, Augustin, **Orgolii**, Ed. Art, București, 2008
- DOSTOIEVSKI, Feodor, **Însemnări în subterană**, în **Opere**, vol. 4, EPLU, București, 1968
- HUXLEY, Aldous, **Minunata lume nouă**, Editura Polirom, 2003
- KADARE, Ismail, **Generalul armatei moarte**, Ed. Polirom, Iași, 2011
- KUNDERA, Milan, **Cartea răsului și a uitării**, Editura Humanitas, București, 2006
- KUNDERA, Milan, **Imposibila ușurătațe a ființei**, Ed. Humanitas, București, 2005

MANEA, Norman, **Captivi**, Ed. Cartea Românească, București, 1970

MANEA, Norman, **Anii de ucenicie ai lui August Prostyl**, Ed. Cartea Românească, București, 1979

MULLER, Hertha, **Animalul inimii**,(traducere de Nora Iuga), Ed. Polirom, Iași, 2006

MULLER, Herta, **Leagănul respirației**, ediția 2010, ed. Humanitas Fiction (traducere din germană și note de Alexandru Al. Șahighian)

ORWELL, George, **Ferma animalelor**, Ed. Polirom, Iași, 2002

ORWELL, George, **O mie nouă sute opt zeci și patru**, Ed. Polirom, Iași, 2002

PREDA, Marin, **Imposibila întoarcere**, Ed. Cartea Românească, 1972

PREDA, Marin, **Viața ca o pradă**, Ed. Cartex Serv, București, 2006

PREDA, Marin, **Cel mai iubit dintre pământeni**, Ed. Litera International, București, 2009

POPESCU, Dumitru Radu, **F**, București, Cartea Românească, 1986(ediția aII-a)

POPESCU, Dumitru Radu, **Vânătoarea regală**, Ed. Curtea Veche Publishing, București, 2011

ȚOIU, Constantin, **Galeria cu viță sălbatică**, Ed.Art, București, 2011

VIȘNIEC, Matei, **Domnul K. eliberat**, Editura Cartea Românească, București, 2010

ZAMIATIN , Evgheni, **Noi**, Editura Univers, Colecțiile Cotidianul.Literatură (traducere de Dan Ciobanu), 2007

Studii de teorie și critică literară. În periodice

*** *Caietele Echinox* nr. 4/2003, „Restricții și cenzură“, Editura Dacia, Cluj-Napoca

*** *Caietele Echinox*, nr. 6/2004, Editura Dacia, Cluj-Napoca

*** *Caietele Echinox* , nr.7/2004, „Literatură și totalitarism“, de Monica Spiridon, Editura Dacia, Cluj-Napoca

*** *Caiete critice*, nr. 3, 1990, “Augustin Buzura în discuție cu Valeriu Cristea și Eugen Simion”

*** *România literară*, nr.41/13 octombrie 2006, Virgil Ierunca, „Chiar când România se afla într-un regim totalitar, adevărata literatură se scria în țară”, interviu realizat de Libuše Valentová

*** *România literară*, nr. 30/2003, Literatura română în anii '50 de Ioan Stanomir

*** *România literară*, nr. 40/2013, Augustin Buzura – 75 de ani Vârstele singurătății de Irina Petraș

*** *Revista Vatra*, nr. 9-10/2004, “Înapoi la proletcultism”, Târgu-Mureș, coord.Nicoleta Sălcudeanu

ARDELEANU, Virgil, „Rezistența prin cultură“, în *România liberă*, 18 aprilie 1991

BĂLU, Ion, „Fețele tăcerii – Roman al timpului interior, în *Viața românească*, 100, nr. 3 -4, mar. – apr. 2004, p. 168 – 173

BĂNULESCU, Ștefan, „Marin Preda. Cronica elementară“, în *Gazeta literară*, nr. 38, 1967

BĂRNA, Nicolae, „O prezență necesară: **Absenții**“, în *Caiete critice*, nr. 4-5, 1991

BERINDEI, Dan, „Rezistența prin cultură“, în *Cultura*, nr.295, 14 octombrie 2010

BOCA, Mariana, Augustin Buzura și ficțiunile societății închise, în *Vatra*, 31, nr. 3-4 mar.- apr, 2004, p.71- 75

BRAGA, Corin, „Traumă și istorie“, în *Steaua*, nr. 7 (717), iulie 2008

BRAGA, Mircea, „Cazul Buzura“, în *Steaua*, nr. 8-9, 1993

BREBAN, Nicolae, „Renașterea esteticului“, în revista *Vatra*, anul XXXI, nr.402-403/2004

BOLDEA, Iulian, „Textul salvator“ în *Vatra*, anul XXII, nr. 5 (255), mai 1992

BUCIU, Marian Victor, „Marele romancier și visul său estetic din dictatura de zi și de noapte“, în *Familia*, nr. 5, 2000

BUGARIU, Voicu, „D.R. Popescu și monologul justițiar“ în *România literară*, 22 februarie 1973

BUZURA, Augustin, „Siberia spiritului“ în *Cultura*, nr.306, 13 ianuarie 2011

BUZURA, Augustin, „Imposibila despărțire“, în *Contemporanul*, nr. 21, 1980

CĂLINESCU, Matei, „Iluzie și realitate“, în *Gazeta literară*, nr. 29, 1958

CERNAT, Paul, „Despre clovni și totalitarisme“, în *Observator cultural*, nr.297, 1 decembrie 2005

CERNAT, Paul, „Dificila întoarcere a scriitorului“, în *Observator cultural*, nr. 308, 16 februarie 2006

CERNAT, Paul, „Iluziile revizionismului est-etic (I)“, în *Observator cultural*, nr.281/26 august – 1 septembrie 2010

CESEREANU, Ruxandra, „Romanul obsedantului deceniu – între disidență și impostură“, în *Steaua*, nr. 10-11, oct.-nov. 1994

CESEREANU, Ruxandra, Rana existenței este prezentă și vie pentru spiritul de veghe... Dialog cu Norman Manea, în „Steaua”, anul LXII, nr. 1-2 (747-748), ianuarie-februarie, 2011

CHIȘU, Lucian, „Scriitorul și identitatea sa în spațiul public“ în *Caiete critice*, nr. 272/2010

CHIȘU, Lucian, „The Anathema of Capitalism in Romanian Press during 1949–1950 (Campaigns)“ *Analele Universității Spiru Haret*, nr.11, 2010, pp. 273-282

CIOCÂRLIE, Corina, „Spațiul protector“, *România literară*, nr. 3/16 ianuarie 1987

CISTELECAN, Alexandru, „Înapoi la proletcultism“, în revista *Vatra*, anul XXXI, nr.402-403/2004

CONSTANTINESCU, Cornel, Radu, „Politica și estetica“, în *Adevărul literar și artistic*, an III, nr. 111

CORNIȘ, Marcel, Pop, „Romanul politic – forme și etape“, în revista *Orizont*, anul XXX, nr.85, 1979

CROHMĂLNICEANU, Ovid, S., „O tipologie a excentrității“, în *Gazeta literară*, anul X, nr.9(468), 28 febr. 1963

DAURIAC, Emmanuelle, „Romanul politic și critica literară sub Ceaușescu“, în revista *Vatra*, nr. 9-10/2004

DOINAȘ, Ștefan-Augustin, „Tipurile alterității“, *România literară*, nr. 39, 1991

FIRIAN, Florea, „Eseu – Norman Manea“, în *Scrisul Românesc*, nr. 8 (96), august 2011

GAVRIL, Gabriela, „Norman Manea – scriitorul totalitarismului“. Interviu cu Norman Manea, în *Timpul*, nr. 132, 12 decembrie 2009

GEORGE, Alexandru, „Oponenți, rezistenți, disidenți“, în *România literară*, nr.

11, 25-31 martie 1993

GRIGURCU, Gheorghe, „Despre realismul psihologic“, în *Viața românească*, an XXX, nr. 10, octombrie 1977

IERUNCA, Virgil, „Chiar când România se afla într-un regim totalitar, adevărata literatură se scria în țară”, interviu realizat de Libuše Valentová, în *România literară*, nr.41/13 octombrie 2006

MANOLESCU, Nicolae, „Spiritul radical în literatură“, în *România literară*, nr. 23, 1972

MANOLESCU, Nicolae, „Polemică și cultură“, în *România literară*, nr. 39, 1974

MANOLESCU, Nicolae, „Despre proletcultism“, în revista *România literară*, nr.30/1 august 2001

MANOLESCU, Nicolae, „Generație literară“, în *România literară*, nr. 2 din 2000

MANOLESCU, Nicolae, „Un roman social și psihologic“, în *România Literară*, nr.36/1980

MANOLESCU, Nicolae, „Realismul socialist. Literatura nouă“, în *Vatra*, nr. 9-10, 2004, Tg. Mureș

MARINO, Adrian, „Literatura, ideologia și politica“, în *România literară*, nr. 23, 12-18 aug. 1992

MICU, Dumitru, „Triumful valorilor morale“, în *Scânteia*, anul XLIII, nr.9908, 30 iunie 1974

MIHĂILESCU, Florin, „Viața literară sub comunism“, în *Steaua*, nr. 1-2, 1995

MUȘAT, Carmen, „Literatura din spatele măștii“, în *Bucureștiul cultural*, nr. 106, 24 mai 2011

NEGRICI, Eugen, „Trei particularități ale literaturii române în perioada comunistă“, în rev. *Scrisul Românesc*, nr. 10(74), oct 2009

ONOFREI, George, „După 22 de ani“, în *Suplimentul de Cultură*, nr. 175, 19-25 aprilie 2008

ORIAN, Georgeta, „Exilul românesc după al II-lea război mondial: literatură, probleme, publicații, raporturi“ în *Annales Universitatis Apulensis*, nr. 4/2003

PODGOREANU, Traian, „Structura **Fețelor tăcerii**“ în „România literară“, 16, nr. 44, 3 nov, 1983

SÂNGEORZAN, Zaharia, „Progres literar și realism literar“, în *Contemporanul*, nr. 10, 5 mar. 1971, p.4-5

Simion, Eugen; Selejan, Ana; Bârna, Nicolae; Pătulea, Dinu; Fulger, Mihai; Soare, Oana; Milca, Andrei; Căliman, Călin.; Paler, Octavian.; Micu, Mircea; Neagu, Fănuș ș.a., „Marin Preda’80“, în *Caiete citice*, nr.8-10, 2002

SIMION, Eugen, „Romanul românesc de azi“, în *Caiete critice*, nr.1-2/1983

SIMION, Eugen, „Puterea intelectualilor“, în *Literatorul*, nr. 7(280), 14-21 feb. 1997

SIMION, Eugen, „Politica literaturii“, în *Literatorul*, an. 5, nr. 200, 2005

SIMIONESCU, Horia, Mircea, „Romanul românesc de azi“, în *Caiete critice*, nr.1-2/1983

SIMUȚ, Ion, „Augustin Buzura “ Orgolii”, în *Echinox* 9, nr. 6-7, iun.-iul. 1977, p.4

SIMUȚ, Ion, „Literatura evazionistă“, în *România literară*, nr.17/2008

SIMUȚ, Ion, „Literatura oportunistă“, în *România literară*, nr.25-26/2008

SIMUȚ, Ion, „Literatura subversivă“, în *România literară*, nr.18/2008

SPIRIDON, Vasile, „Despre identitatea exilului“, în *Studii și cercetări științifice*, Universitatea din Bacău, 2001

ȘTEFĂNESCU, Alexandru, „Procesul comunismului în timpul comunismului“, în *România literară*, nr. 50, 1991

ȘTEFĂNESCU, Alexandru, „Fețele romanului“, în *România literară*, 30, nr. 9, feb. 1997, p.4

ȘTEFĂNESCU, Alexandru, „Procesul comunismului în timpul comunismului“, în *România Literară*, nr.50/1991

ȘTEFĂNESCU, Alexandru, „Augustin Buzura“, în *România literară*, nr. 23, 1995; nr. 9, 1997; nr. 38, 39, 1998; nr. 24, 1999

ȘTEFĂNESCU, Alexandru, „Constantin Țoiu povestește...“, în *România literară*, nr. 4, 2000

ȘTEFĂNESCU, Alexandru, „Constantin Țoiu“, în *România literară*, nr. 46, 2002

TUDOR, Lucia, „Și eșecurile sunt fructul eforturilor noastre: interviu cu Matei Vișniec“, în *România literară*, an. 42, nr.15, 30 apr. 2010

UNGHEANU, Mihai, „Frecvențe semnificative“, în *Luceafărul*, anul XII, nr.17(365), 26 aprilie 1969

UNGUREANU, Cornel, „Romanul românesc de azi“, în *Caiete critice*, nr.1-2/1983

UNGUREANU, Cornel, „Proza generației '60. Despre ruina Utopiei“, în *România literară*, an. 42, nr. 13, 16 apr. 2010

UNGUREANU, Cornel, „Geopolitica și geografia literară“, în *România literară*, nr.18 din 2004

VIANU, Ion, „Lucrul cel mai bun în om este cicatricea“ interviu acordat Simonei Sora, în *Dilemateca*, nr.1, ianuarie 2011

VONCU, Răzvan, „În pofida dictaturii. O panoramă a criticii și istoriei literare românești între 1944-1995“, în *Literatorul*, an. 5, nr. 39, 6 - 13 oct. 1995

VRANCEA, Dinu, „Augustin Buzura, De ce zboară vulturul?“, în *Steaua*, 17, nr.11, nov. 1966, p.103

Studii de teorie și critică literară. În volume

*** Comunism și represiune în România: istoria tematică a unui fratricid național, coord. Ruxandra Cesereanu, Ed. Polirom, Iași, 2006

*** Concepte și metode în cercetarea imaginarului: cercetările Phantasma, coord. Corin Braga, ed. Polirom, Iași, 2007

*** D.R. Popescu interpretat de..., Ed. Eminescu, 1987

ACHIM, George, Iluzia Ipostaziată. Utopie și distopie în cultura română, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2002

ALEXANDRESCU, Sorin, La modernité à l'Est: 13 aperçus sur la littérature roumaine, Pitești, Ed. Paralela 45, 1999

ANTOHI, Sorin, Utopica. Studii asupra imaginarului social, Editura Științifică, București, 1991

ANTOHI, Sorin, Pentru o istorie intelectuală a tiranofiliei moderne, prefață la **Spiritul nesăbuit**, Ed. Polirom, 2005

ANTOHI, Sorin, Civitas imaginalis. Istorie și utopie în cultura română, Ed. Litera, București, 1994

APOLZAN, Mioara, Casa ficțiunii, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1979

ARENDR, Hannah, Originile totalitarismului, Editura Humanitas, București, 1994

- ARENDDT, Hannah, **Făgădunița politicii**, Ed. Humanitas, București, 2005
- ARON, Raymond, **Opiul intelectualilor**, Ediția a II-a, Ed. Curtea Veche Publishing, 2008
- AUCOUTURIER, Michel, **Realismul socialist**, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001
- BABEȚI, Adriana; Ungureanu, Cornel, (coord.), **Europa Centrală. Nevroze, dileme, utopii**, Ed. Polirom, Iași, 1997
- BABEȚI, Adriana; Ungureanu, Cornel, (coord.), **Europa Centrală. Memorie, paradis, apocalipsă**, Ed. Polirom, Iași, 1998
- BALOTĂ, Nicolae, **Prozatori români ai secolului XX**, Ed. Viitorul Românesc, Deva, 1997
- BARBU, Marian, **Aspecte ale romanului modern**, Ed. Scrisul Românesc, Craiova, 1995
- BATAILLE, Georges, **Literatura și răul**, Ed. RAO, București, 2008
- BAUDRILLARD, Jean, Guillaume, Marc, **Figuri ale alterității**, Ed. Paralela 45, Pitești-București, 2002
- BĂILEȘTEANU, Fănuș, **Refracții**, Ed. Cartea Românească, București, 1980
- BĂLĂIȚĂ, George, **Căinele în lesă. Opt interviuri și un appendix**, Ed. Viitorul Românesc, București, 2004
- BĂRBULESCU, Simion, **Profiluri literare contemporane**, Ed. Cartea Românească, 1987

- BEHRING, Eva, **Scriitori români din exil, 1945-1989. O perspectivă istorico-literară**, Ed. Fundatiei Culturale Române, București, 2001
- BESANÇON, Alain, **Nenorocirea secolului. Despre nazism, comunism si unicitatea Shoah-ului**, Ed. Humanitas, București, 2007
- BOIA, Lucian, **Istorie și mit în conștiința românească**, Ed. Humanitas, 2011
- BOIA, Lucian, **Mitologia științifică a comunismului**, Ed. Humanitas, 2011
- BOIA, Lucian, **Mitul democrației**, Ed. Humanitas, 2007
- BRAGA, Corin (coord.), **Concepte și metode în cercetarea imaginarului. Dezbaterile Phantasma**, Ed. Polirom, Iași, 2007
- BUKOVSKI, Vladimir, **Judecată la Moscova**, Ed. Albatros, 1998
- CAMUS, Albert, **Mitul lui Sisif**, EPLU, București, 1968
- CĂLINESCU, Matei, **Cinci fețe ale modernității**, Ed. Polirom, Iași, 2005
- CERNAT, Paul și colaboratorii, **Explorări în comunismul românesc, vol. I, II, III**, Editura Polirom, Iași, 2008
- CESEREANU, Ruxandra, **Comunism și represiune în România. Istoria tematică a unui fratricid natural (Colecția Plural M)**, Editura Polirom, Iași, 2006

Chișu, Lucian și Hanganu Laurențiu, **Literatura în epoca totalitarismului. Perioada 1945-1965 în cultura română**, Editura Printech, București, 2008

CIOCÂRLIE, Corina, **În căutarea centrului pierdut**, Editura ART, 2010

CIORAN, Emil, **Istorie și utopie**, București, Humanitas, 1992

CIORĂNESCU, Alexandru, **Viitorul trecutului. Utopie și literatură**, traducere din limba franceză de Ileana Cantuniari, București, Cartea Românească, 1996

CONSTANTINESCU, Cătălin, **Paradigme literare ale utopiei**, Iași, Ed. Universității „Alexandru Ioan Cuza“, 2004

CORDOȘ, Sanda, **Literatura între revoluție și reacțiune. Problema crizei în literatura română și rusă a secolului XX**, Biblioteca Apostrof, Cluj-Napoca, 1999

COSMA, Anton, **Romanul românesc și problematica omului contemporan**, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1977

COSMA, Anton, **Romanul românesc contemporan**, Ed. Eminescu, 1988

COURTOIS, Stephane, **Comunism și totalitarism**, traducere de Ana Ciucan Țuțuianu, Editura Polirom, 2011

CULCER, Dan, **Citind sau trăind literatura**, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1976

CREȚU, Bogdan, **Utopia negativă în literatura română**, Ed. Cartea Românească, 2008

CRISTEA, Valeriu, **Modestie și orgoliu**, Ed. Eminescu, București, 1984

CORDOȘ, Sanda, **Literatura între revoluție și reacțiune. Problema crizei în literatura română și rusă a secolului XX**, Ed. Biblioteca Apostrof, Cluj-Napoca, 1999

CROHMĂLNICEANU, Ovid S., **Cinci prozatori în cinci feluri de lectură**, Ed. Cartea Românească, București, 1984

CROHMĂLNICEANU, Ovid S., **Al doilea suflu**, Ed. Cartea Românească, 1989

DAN, Elena, **Daimonion**, Ed. Cartea Românească, București, 1996

DIMISIANU, Gabriel, **Lecturi libere**, Ed. Eminescu, 1983

FREUD, Sigmund, **Interpretarea viselor**, Ed. Științifică, București, 1983

GENGEMBRE, Gérard, **Marile curente ale criticii literare**, Ed. Institutul European, Iași, 2000

GIRADET, Raoul, **Mituri și mitologii politice**, Ed. Institutul European, București, 1997

GLODEANU, Gheorghe, **Incursiuni în literatura diasporei și a disidenței**, Ed. Libra, București, 1999

GONTIER, Thierry, **Marile opere ale filosofiei moderne**, Ed. Institutul European, Iași, 1998

GRAF, Alain, **Marii filosofi contemporani**, Ed. Institutul European, Iași, 2001

ISTRATE, Ion, **Romanul „obsedantului deceniu”**, Ed. Diamondia, Cluj-Napoca, 1995

ISTRATE, Ion, **Panorama romanului proletcultist (1945-1964)**

KOLAKOWSKI, Leszek, **Modernitatea sub un neobișnuit colimator**, Editura Curtea Veche, București, 2007

KOLAKOWSKI, Leszek, **Principalele curente ale marxismului**, vol. 3, Ed. Curtea Veche Publishing, 2010

KUNDERA, Milan, **Arta romanului**, Editura Humanitas, București, 2008

LE RIDER, Jacques, **Europa Centrală sau paradoxul fragilității**, Ed. Polirom, Iași, 2001

LÉVINAS, Emmanuel, **Totalitate și Infinit: eseu despre exterioritate**, Ed. Polirom, Iași, 1999

LOVINESCU, Monica, **Insula șerpilor.Unde scurte**, VI, Ed. Humanitas, București

LOVINESCU, Monica, **Etica neuitării**, Ed. Humanitas, București, 2008

MALIȚA, Liviu, **Nicolae Breban. Monografie**, Ed. Aula, 2002

MANEA, Norman, **Textul nomad**, Ed. Hasefer, București, 2006

Manolescu, Florin, **Enciclopedia Exilului Literar Românesc 1945-1989, (scriitori, reviste, instituții, organizații)**, Editura Compania, București, 2003

MANOLESCU, Nicolae, **Arca lui Noe. Eseu despre romanul românesc**, Ed. Gramar, București, 2006

- MARCEA, Pompiliu, **Concordanțe și controverse**, Ed. Eminescu, 1983
- MARINO, Adrian, **Politică și cultură. Pentru o nouă cultură română**, Ed. Polirom, Iași, 1996
- MARINO, Adrian, **Al treilea discurs. Cultură, ideologie și politică în România**, Ed. Polirom, Iași, 2001
- MARX, Karl, **Critica programului de la Gotha**, Editura Politică, București, 1969, ediția a III-a
- MIHĂILESCU, Dan C., **Literatura în postceaușism**, vol.2, **Proza. Prezentul ca dezumanizare**, Ed. Polirom, Iași, 2006
- MIHĂILESCU, Florin, **De la proletcultism la postmodernism (O retrospectivă critică a ideologiei literare postbelice)**, Ed. Pontica, Constanța, 2002
- MILEA, Doinița, **Spațiul literar și forme literare în secolul al XX-lea. Reconfigurări**, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 2005
- MIŁOSZ, Czesław , **Gândirea captivă**, Editura Humanitas, București, 2008
- MUȘAT, Carmen, **Strategiile subversiunii: incursiuni în proza postmodernă**, București, Ed. Cartea Românească, 2008
- NEGRICI, Eugen, **Literatura română sub comunism. Proza**, Ed. Fundației PRO, București, 2002
- NEGRICI, Eugen, **Iluziile literaturii române**, Ed. Cartea Românească, București, 2008

- NIȚESCU, Marin, **Atitudini critice**, Ed. Cartea Românească, București, 1983
- NIȚESCU, Marin, **Sub zodia proletcultismului**, Ed. Humanitas, București, 1995
- OȚOIU, Adrian, **Trafic de frontieră. Proza generației '80**, Ed. Paralela 45, 2000
- PĂCURARIU, Francisc, **Individualitatea literaturii latino-americeane**, Ed. Univers, București, 1975
- PETRESCU, Liviu, **Romanul condiției umane**, Ed. Minerva, București, 1979
- PROUST, Marcel, **Contra lui Sainte-Beuve**, Ed. Univers, București, 1976
- RICOEUR, Paul, **Memoria, istoria, uitarea**, Editura Amarcord, Timișoara, 2001
- SELEJAN, Ana, **Trădarea intelectualilor. Reducere și prigoană**, Ed. Cartea Românească, București, 2005
- SIMION, Eugen, **Scriitori români de azi**, București, Ed. Cartea Românească, 1989
- SIMION, Eugen, **Genurile biograficului**, vol. I, Ed. Fundația Națională pentru Știință și Artă, București, 2008
- SIMION, Eugen, **Convorbiri cu Petru Dumitriu**, Ed. Mercurio, București, 1998
- SIMUȚ, Ion, **Critica de tranziție**, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1996
- SIMUȚ, Ion, **Augustin Buzura**, Ed. Aula, Brașov, 2001

- SIMUȚ, Ion, **Valențe europene ale literaturii române contemporane**, Ed. Universității din Oradea, Oradea, 2007
- SPIRIDON, Monica, **Melancolia descendenței. Figuri și forme ale memoriei generice în literatură**, Ed. Cartea Românească, București, 1989
- SPIRIDON, Vasile, **Înscrierea pe orbită: O cronică a prozei contemporane**, Ed. Timpul, Iași, 2008
- TĂNASE, Stelian, **Istoria căderii regimurilor comuniste. Miracolul revoluției**, Ed. Humanitas, București, 2009
- TEUȚIȘAN, Călin, „**Orgolii**, sau despre trădarea cuvintelor, în *Contemporanul-idee europeană*, 15, nr.6, iun.2004, p.2
- Tismăneanu, Vladimir, **Mizeria utopiei. Criza ideologiei marxiste în Europa Răsăriteană**, Editura Polirom, Iași, 1997
- TISMĂNEANU, Vladimir, **Reinventarea politicului: Europa Răsăriteană de la Stalin la Havel**, Ed. Polirom, Iași, 2007
- Tismăneanu, Valentin, Vasile, Cristian, **Perfectul acrobat. Leonte Răutu. Măștile răului**, Editura Humanitas, București, 2008
- TODOROV, Tzvetan, **Confruntarea cu extrema. Victime și tortionari în secolul XX**, Ed. Humanitas, București, 1996

- TOMA, Pavel, **Gândirea romanului**, traducere din franceză de Mihaela Mancaș, Editura Humanitas, București, 2008
- TUCAN, Dumitru, **Introducere în studiile literare**, Ed. Institutul European, Iași, 2007
- TURCUȘ, Claudiu, **Estetica lui Norman Manea**, Ed. Cartea Românească, București, 2012
- UNGHEANU, Mihai, **Pădurea de simboluri**, Ed. Cartea Românească, 1973
- UNGUREANU, Cornel, **Proza românească de azi**, vol.1, Ed. Cartea Românească, 1985
- UNGUREANU, Cornel, **Mitteleuropa periferiilor**, Ed. Polirom, 2002
- VLAD, Ion, **Lectura romanului**, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1983
- VLĂDESCU, Andreea, **Marin Preda sau triumful conștiinței**, Ed. Cartea Românească, 1991
- WUNENBURGER, Jean Jaques, **Imaginarile politicului**, Ed. Paidea, București, 2005

Dicționare, enciclopedii și istorii literare

*** **Dicționarul comunismului**, coord. Stéphane Courtois, Ed. Polirom, Iași, 2008

*** **Dicționarul scriitorilor români, vol. I-IV**, Mircea Zăciu, Marian Papahagi, Aurel Sasu, Editura Albatros, București, 2001

*** **Dicționarul scriitorilor români, vol. I-VI**, coord. Eugen Simion, Editura Academiei, București, 2000

*** **Dicționarul general al literaturii române, vol. I-VI**, București, Univers Enciclopedic, 2004-2008

*** **Dicționarul Scriitorilor Români**, coordonare și revizie științifică M. Zăciu, Papahagi M., A. Sasu, București, Ed. Fundației Culturale Române; A-C 1995; D-L 1998

ALBÉRÈS, René Marill, **Istoria romanului modern**, Editura pentru Literatura Universală, București, 1968

BIEDERMAN, Hans, **Dicționar de simboluri**, Ed. Saeculum I.O., București, 2002

CHEVALIER, Jean și Alain Gheerbrant, **Dicționar de simboluri**, Ed. Artemis, București, 1994

ELIADE, Mircea, **Imagini și simboluri**, Ed. Humanitas, București, 1994

EVZEEV, Ivan, **Dicționar de simboluri și arhetipuri culturale**, Ed. Amacord, Timișoara, 1994

FERBER, Michael, **Dicționar de simboluri literare**, Ed. Cartier, București, 2001

- HOLBAN, Ioan, **Istoria literaturii române: portrete contemporane**, București, Princeps Edit, 2003
- HOLBAN, Ioan, **Proza română contemporană**, vol.1, Iași, Ed. Achibooks,2008
- MANOLESCU, Florin, **Enciclopedia exilului literar românesc 1945-1989**, Ed. Compania, București, 2003
- MANOLESCU, Nicolae, **Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură**, Ed. Paralela 45, Pitești, 2008
- MICU, Dumitru, **Istoria literaturii române. De la creația populară la postmodernism**, Ed. Saeculum, București, 2000
- NEGOIȚESCU, Ion, **Istoria literaturii române**, Ed. Minerva, București, 1991.
- ROTARU, Ion, **O istorie a literaturii române**, vol. 3, Ed. Minerva, 1972
- RUȘTI, Doina, **Dicționar de teme și simboluri din literatura română**, Ed. Univers Enciclopedic, București, 2002
- SIMION, Eugen, **Scriitori români de azi(vol. I-IV)**, Ed. Cartea Românească, București, 1976,1978,1979,1989
- ULICI, Laurențiu, **Scriitori români din afara granițelor țării**, Ed. Uniunea Scriitorilor prin Fundația Luceafărul, 1996
- UNGUREANU, Cornel, **Proza românească de azi**, Ed. Cartea Românească, București, 1985

ZACIU, Mircea, Marian Papahagi, Aurel Sasu, coordonare și revizie științifică, **Dicționarul scriitorilor români**, Ed. Fundației Culturale Române, București, 1995

Referințe electronice

www.romlit.ro

www.dacialiterara.ro

<http://www.revistavatra.ro/>

<http://www.clublitar.com>

<http://convorbiri-literare.dntis.ro/>

<http://www.observatorcultural.ro/>

www.romaniaculturala.ro

www.revistaluceafarul.ro

www.romlit.ro/literatura_romn_n_anii_50

www.revistavatra.ro/pdf/vatra_9_10-2004.pdf

www.procesulcomunismului.com/marturii/.../default.asp.htm

www.observatorcultural.ro/In-cautarea-Mitteleuropei-pierdute*articleID_22202-articles_details.html

www.viataromaneasca.eu/.../362_sau-sau-observatii-terminologice-si-istoria-receptarii.html

*** „Augustin Buzura—continuare“,

http://www.romlit.ro/augustin_buzura_continuare

AXINTE, Șerban, „Avantajele captivității“,
http://www.observatorcultural.ro/Avantajele-captivitatii*articleID_24640-articles_details.html

BRĂILEANU, Răzvan, „Exilul, o traumă privilegiată. Consemnare a dezbaterii cu același titlu“, în *Revista 22*, anul XV (946), (<http://www.revista22.ro/exilul-o-trauma-privilegiata-4505.html>)

CÂRCIU, Evelina, „Mitul în romanul românesc postbelic“, (http://www.romlit.ro/mitul_n_ro-manul_romnesc_postbelic)

CHIVU, Marius, „Cu prozele curate“ (http://www.romlit.ro/cu-prozele_curate)

CRISTEA-ENACHE, Daniel, „Oameni de piatră“, (http://www.romlit.ro/oameni_de_piatr)

CRISTEA-ENACHE, Daniel, „Viața e în altă parte (I)“, (http://www.romlit.ro/viaa_e_n_alt_parte_i?)

DIMISIANU, Gabriel, „Generația mea în anii '60“, (www.romlit.ro/generaia_mea_n_anii_60)

GHÎȚEANU, Serenela, „Maladia incurabilă a domnului K.“, ([www.observatorcultural.ro /Maladia-incurabila-a-domnului-K.*articleID_2439-article_details.html](http://www.observatorcultural.ro/Maladia-incurabila-a-domnului-K.*articleID_2439-article_details.html))

LEFTER, Ioan, Bogdan, „Literatură supravegheată (III)“ [http://www.observatorcultural.ro/Literatura-supravegheata-\(III\)*articleID_2146-articles_details.html](http://www.observatorcultural.ro/Literatura-supravegheata-(III)*articleID_2146-articles_details.html)

MUȘAT, Carmen, „Imposibila libertate“,
(http://www.observatorcultural.ro/Imposibila-libertate*articleID_24638-articles_details.html)

NEGRICI, Eugen, „Literatura română sub comunism: Proza lui George Bălăiță, între farsă și tragedie“,(http://www.romlit.ro/literatura_romn_sub_comunism_proza_lui_george_bli_ntre_fars_i_tragedie?)

IRINA PETRAȘ, „Augustin Buzura – 75 de ani Vârstele singurătății”http://www.romlit.ro/augustin_buzura__75_de_anii_vrstele_singurtii

SIMUȚ, Ion, „O lume anapoda“,
(http://www.romlit.ro/o_lume_anapoda)

SIMUȚ, Ion, „Premoniția între glumă și har“,
(http://www.romlit.ro/premonia_ntre_glu_m_i_har?)

SIMUȚ, Ion, „Romanul conștiinței etice“
(http://www.romlit.ro/romanul_contiinei_etice)

SPIRIDON, Vasile, „În vizită la Muzeul Antipa“,(<http://convorbiri-literare.dntis.ro/VSPIRIDONApr4.html>)

ȘTEFĂNESCU, Alexandru, „Augustin Buzura“,
(http://www.romlit.ro/augustin_buzura2)

ȘTEFĂNESCU, Alexandru, „D.R. Popescu“,
(http://www.romlit.ro/d.r._popescu)

ȘTEFĂNESCU, Alexandru, „George Bălăiță“,
(www.romlit.ro/george_blia)

ȘTEFĂNESCU, Alexandru, „Literatura română“

,(http://www.romlit.ro/literatura_romn_n_timpul_comu_nismului)

URIAN, Tudorel, „Fețele tristeții“,

(http://www.romlit.ro/fetele_tristetii)

VASILACHE, Simona, „Pe cont propriu“,

(http://www.romlit.ro/pe_cont_propriu)

VIANU, Lidia, „Trans-romanul“, (<http://www.romlit.ro/trans-romanul>)

WUNENBURGER, Jean-Jacques, „Mitul Europei, Europa

miturilor“,([http://www.observatorcultural.ro/Mitul-Europei-](http://www.observatorcultural.ro/Mitul-Europei-Europamiturilor*articleID_14639articles_details.html)

[Europamiturilor*articleID_14639articles_details.html](http://www.observatorcultural.ro/Mitul-Europei-Europamiturilor*articleID_14639articles_details.html))

ANEXĂ

LISTA LUCRĂRILOR ȘTIINȚIFICE ELABORATE

Articole publicate

1. Rău(Marcu)Livia Silvia, *Le paradigme de la captivité dans l'espace totalitaire*, COMMUNICATION INTERCULTURELLE ET LITTÉRATURE, NR. 2 (14), pp.175-180
2. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Herta Muller și spirala existenței*, în STUDII UMANISTE ȘI PERSPECTIVE INTERCULTURALE. Simpozion internațional (1 ; 2011 ; Târgu-Mureș), pp.1378-1384
3. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Déshumanisation et dépersonnalisation en captivité – prise actuelle de l'époque totalitaire*, în *Communication interculturelle et littérature*, Colocviul internațional Statutul literaturii în sistemul de învățământ al epocilor totalitare, nr. 3 (15) iulie-august-septembrie 2011, Editura Europlus, Galați, ISSN 1844-6965, p. 155-159, 2011.
4. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Feminitatea în capcana istoriei și a destinului*, în *Communication interculturelle et littérature*, *Reprezentări literare ale feminității și modele comportamentale reflectate în plan social*, nr. 4 (16) octombrie-noiembrie-decembrie 2011, Editura Europlus, Galați, ISSN 1844-6965, p. 251-255, 2011.

5. Rău(Marcu)Livia Silvia, *The totalitarian ideological discourse and the literature of the captive mind*, Procedia-Social and Behavioral Sciences, volume 63, 29october2012, pages 271-275
6. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Identități în oglinda miturilor politice în spațiul european totalitar*, în *Communication interculturelle et literature*, nr.2/2012, Institutul European, ISSN: 1844-6965, pp. 210-216
7. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Timpul recuperărilor în spațiul totalitar românesc*, în *Analele Universității „Dunărea de Jos”*, Fascicula XXIV, anul VI, nr.1-2(9-10) 2013, ISSN 1844-9476, pp.392-398

Articole în curs de publicare

1. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Conotațiile limbajului politic în proza spațiului totalitar*, în *Analele Universității „Dunărea de Jos”* din Galați, Fascicula XXIV. Lexic comun/Lexic specializat, anul V, nr.2(8), 2012, Actele Conferinței Internaționalăe *Lexic comun / Lexic specializat: Lexicul politic – martor al transformărilor social-politice și de mentalitate din lumea contemporană*, 11-12 octombrie 2012, ISSN 1844-9476, Editura Institutul European, Iași, 2012, 7 p. (Anexă: Scrisoare de acceptare).

Lucrări prezentate la conferințe, colocvii naționale și internaționale

1. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Herta Muller si spirala existenței*, Conferința Internațională a doctoranzilor în filologie, Universitatea Petru Maior Târgu-Mures, Facultatea de științe, 14-15 aprilie 2011
2. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Discursul distopic-premisă a pervertirii axiologice*, Conferința Internațională Paradigma discursului ideologic,PID3, Discursiv si metadiscursiv în comunicare, Universitatea Dunarea de Jos, Galati, 5-6 mai 2011
3. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Paradigma captivității în spațiul totalitar*, Conferința doctoranzilor, Universitatea Dunărea de Jos Galati, 12-13 mai 2011
4. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Dezeroizare și depersonalizare în captivitate – receptare actuală a epocii totalitare*, colocviu internațional, Universitatea Dunărea de Jos, sept.2011
5. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Feminitatea în capcana istoriei și a destinului*, colocviu internațional, Universitatea Dunărea de Jos, nov.2011
6. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Losing self-awareness and bravery in captivity – a recent perspective of the totalitarian epoch(poster)*, Miniconferință, Universitatea Dunărea de Jos, dec.2011
7. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Discursul ideologic totalitar și literatura gândirii captive*, conferința PID4,Universitatea Dunarea de Jos,Galati,31mai-1 iunie 2012

8. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Conotațiile limbajului în proza spațiului totalitar*, la Conferința Internațională *Lexic comun / Lexic specializat: Lexicul politic – martor al transformărilor social-politice și de mentalitate din lumea contemporană*, Ediția a V-a, 11-12 octombrie 2012, Galați
9. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Despre Istorie și destin personal în literatura spațiului totalitar*, la Colocviul Internațional *Povestirile vieții: memorie, istorie și ficțiuni identitare*, 26-27 octombrie 2012, Galați
10. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Distopia totalitară- un construct ficțional între alegorie și frondă*, The Second PhD Student Symposium, 13-14 decembrie 2012, Universitatea Dunărea de Jos Galați
11. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Distopia totalitară – între alegorie și frondă*, Sesiunea de comunicări științifice a studenților Facultății de Litere (secțiunile Literatură română, Teoria literaturii, Literatură comparată, Folclor, Lingvistică și Jurnalism), Universitatea Dunărea de Jos Galați, 14-15 martie 2013
12. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Mituri politice în spațiul european totalitar*, Conferința Științifică a Școlilor Doctorale din UDJ Galați (*CSSD – UDJG 2013*), Universitatea “Dunărea de Jos”, 16-17 mai 2013, Galați.
13. Rău(Marcu) Livia Silvia, *Timpul recuperărilor în spațiul totalitar românesc*, Universitatea Dunărea de Jos, Conferință internațională: *Lexic comun –lexic specializat*, ediția a VI-a, Galați, 11-12 iulie 2013